

1945 JUL. 15.

Munkáskézzemmel

SZABAD KÖNYVNAPOK

Július 12. 13. 14 a szabad betű első igazi ünneppnapjai voltak. A romjaiból újjászülítő fővárosunk útvonalain a színes könyvsátrakból utcára léptek a demokratikus Magyarország alkotó erői, hogy újjáépítsék az országot szellemi romjaiból és a dolgozók kezébe adják írásaikat, amelyek eddig nem jelenhettek meg; nagyrésztük emigrációban, börtönben, internálótáborban született.

Az első magyar könyvnap egyben seregszemléje volt a felszabadult Magyarországon eddig kiadott munkáknak is: a könyvnap hivatalos könyvei mellett mindenütt ott láttuk Marx, Engels, Lenin és Sztálin műveit és a győztes háború megrázó riportjait. Ott láttuk valamennyit a napi munkájuk után betűre éhesen a sátrak ünnepi asztalától távozó dolgozók kezében.

Hosszú, küzdelmes út vezetett ideig: sokáig alig volt papír, alig volt nyomda és alig akad kiadó. És mégis lett papír, nyomda, kiadó és sok akadályt elhárítva létrejött a könyv igazi ünnepe.

A könyvnapokat a Nemzeti Színház előtt felállított sátorban a kormány tagjai, a pártok vezetői és szellemi életünk kiválóságai nyitották meg.

A legtöbben Rákosi Mátyás: A Magyar Jövőért című hatalmas kordokumentum gyűjteményét vitték haza. Beszédei, cikkei, tanulmányai megvilágítják a leltűnt rendszer igazi arcát és nélkülözhetetlen forrásmunkát jelentenek mindazok számára, akik jelenünket érteni, feldolgozni és tudományosan magyarázni kívánják. Darvas József: »Város az ingoványon« c. krónikája ugyanezt a célt szolgálja: lebilincselő iráskészségével élő figurákká formálja a reakció politikai mozgatóit s vádiratában széles történelmi távlatból leplezi le nemzeti katasztrófánk eredeti okait. Sokan vásárolták a mi polgármesterünk, Vas Zoltán: »16 év fegyházban« c. könyvét, amely börtönélményei keretében szólaltatja meg az ellenforradalmi idők történetét és valósággal bekeretezi azt a hűséges képet, amelyet Rákosi és Darvas munkái kifejeznek.

Ady halhatatlan szellemének áldozott Révai József marxista elemzésű nagy tanulmánya és a Népszava gyűjteménye. A könyvnap a dolgozók egyik legszebb ajándékául hozta József Attila forradalmi verseinek kiadását.

A legfrissebb szocialista regénytermést Gergely Cándor »Uriszék«, Száva István »Kolónia« c. könyvei és Kovai Lőrinc két új regénye jelentette. Külön hangsúllyal kell szólnunk Molnár Erik munkájáról, a magyar társadalom történetéről, amely végre a történelmi materializmus módszerével mutatja be a társadalmi és gazdasági fejlődéstörténetét népünk legrégebbi multjában. Andics Erzsébet »Munkásosztály és nemzet« kötetében hézagpótlóan a nemzet és haza fogalmát, a munkásosztály történeti szerepét és feladatait magyarázza.

Erdei Ferenc a szövetkezetekről, Sándor Pál Engelsről, Illés Béla Zalka Mátéről írt munkája mind eseménye volt a sikeresen lezárult könyvnapoknak.

Könyvnapi beszámolónk nem teljes, amint nem volt teljes maga a könyvnap sem: sok író írása hiányzott a sátrak alól és a könyvek árai sok esetben szinte elérhetetlennek mutatkoztak a dolgozók anyagi lehetőségeihez képest. Már a következő könyvnaptól várjuk, hogy teljesen betöltse azt a hivatást, amit az ország újjáépítői tőle elkövetelnek.

—i—y.

1945. JULIUS 15.